

UTGJORD, se *Utgöra*.

UTGISSA, v. a. 1. Genom gissning påfinna. — Äfv. *Gissa út*.

UTGJUTA, v. a. 3. (höjes som *Gjuta*) Gjuta ur ett kärl. *U. vatten ur en kruka*. (Fig.) *U. blod, låta blod rinna. U. tårar, gråta. U. sitt hjerta för någon, yppa för någon sina känslor, sorger, bekymmer, o. s. v. U. sin vrede, gifva den fritt lopp*. — Äfv. *Gjuta út* (ej för de tvenne sista talesätten). — *Utgjutande*, n. 4. o. *Utgjutning*, f. 2.

UTGJUTELSE, f. 3. Utgjutning.

UTGLÖDGA, v. a. 1. 1) Fullkomligt glödga. — 2) Rena genom glödgning. — 3) Genom glödgning utdrifva. *U. ett ämne ur en metall*. — *Syn. Kalcinera*. — *Utgglödmande*, n. 4. o. *Utgglödgning*, f. 2.

UTGNIDA, v. a. 3. (höjes som *Gnida*) Utplåna genom gnidning. — Äfv. *Gnida út*. — *Utgndning*, f. 2.

UTGNUMGA, v. a. 1. Se *Urngugga*.

UTGRENA SIG, v. r. 1. Se *Grena sig*. — Äfv. *Grena út sig*. — *U-d*, part. pret. Utgående i grenar.

UTGRENING, f. 2. 1) Utgående grenar af något. — 2) Gren.

UTGRINA, v. a. 1. (fam.) Se *Utskratta*.

UTGRUNDA, v. a. 1. Genom mycket eftertänkande utfinna. *Jag har ej kunnat u., huru dermed förhåller sig*. — *Utgrundande*, n. 4.

UTGRUNDAS, v. d. 1. (om hafs- och sjöbotten) Blifva grundare.

UTGRÄFVA, v. a. 2. 1) Genom gräfning göra fördjupning, inskränning uti, ell. öppna, utvidga något. *U. ett träsk, genom grafvar, diken af-tömna dess vatten*. — Äfv. *Gräfsa út*. — 2) (gam.) Se *Gravera*. — *Utgräfvande*, n. 4. o. *Utgräfning*, f. 2.

UTGRÖPA, v. a. 2. Se *Urhålka*.

UTGÅ, v. n. 2. (höjes som *Gå*) 1) Gå ut. *U. i staden. U. ur kyrkan. Ett fartyg, som u-r ur hamnen*. — Oftare säges *Gå út*. — 2) Hafva sitt ursprung ifrån; utflyta, härfläta. *Den Helige Ande u-r af Fadren och Sonen. Ljuslet u-r ifrån solen*. — 3) Säges om räntor, arvoden m. m., som böra utbetalas. *De räntor, som u. af hemmanen, äro ansagna till . . .* — Mindre ofta *Gå út*. — 4) Utfärdas, utgifvas, kungöras; utspridas. *Låta u. order, befallning, påbud. Låta u. ett rykte*. — Mindre ofta *Gå út*. — 5) a) Utdö. — b) Bli utsåld. — För dessa tvenne sednare bemärkelser brukas vanligen *Dö út*, utom i part. pret. och deraf formerade tempora, t. ex.: *Den älten är utgången*. — 6) Uteslutats, utplånas, öfverstrykas, borttagas. *Det ordet, den bokstafven bör u.* — Äfv. *Gå út*. — 7) Utskjuta. *En udde, som u-r i hafvet*. — Äfv. *Gå út*. — *Utgående*, part. pres. *U. varor*, som utföras. *U. tull*, tull för utgående varor. *U. vinkel*, som har spetsen utåt. (Geol.) *U. kallas den delen af en gång, som visar sig uti dagen*. — *Utgången*, part. pret. *Vara u. i staden. U. ätt, u-et träd*, som dött ut. *U. upplaga*, utsåld.

UTGÅENDE, n. 4. Händelsen, då person eller sak utgår. Säges för alla bem. af verbet *Utgå*. a) *Vid u-t ur kyrkan. Fartygets u. ur hamnen. Skepparen är på u.*, segelfärdig. — b) *Den Helige Andes u. af Fadren och Sonen*. — c) *Räntans u. af ett hemman*. — d) *Påbudets u. fördröjdes*. — e) *Släktens, trädets, upplaga*.

gans u. — f) *Hamnens u. i hafvet var nödvändigt*.

UTGÅNG, m. 2. 1) Utgående. *Vid u-en ifrån spektaklet, ur passet*. — 2) Ställe, der man går ut; port, dörr, öppning, gång, hvarigenom man kommer ut. *U-en ifrån ett trängt pass. Det huset har u. åt tvenne gator. Rummet har u. till trädgården. Kammare med egen u.*, hvarifrån man kan komma ut i förstugan, utan att gå genom något annat rum. *Hemlig u. ur ett rum*. — 3) (fig.) a) Slut, ände. *Innan årets u.* — b) Det sätt, hvarpå en sak, ett företag ändas. *Den saken fick en lycklig, olycklig u. Det beror af u-en. Döma efter u-en*.

UTGÅNGSPSALM, m. 3. Psalm, som sjunges vid gudstjensens slut. — I samma mening säges äfv. *Utgångsvers*.

UTGÅNGSPUNKT, m. 3. Den punkt, hvarifrån man går ut. Brukas ofta figurligt. *U-en för hans tankegång*.

UTGÅNGSSTYCKE, n. 4. Musikstycke, som spelas på orgona, efter gudstjensens slut, under det folket går ur kyrkan.

UTGÅRD, m. 3. (bibl.) Uppbådning, utskrifning.

UTGÖRA, v. a. 2. (höjes som *Göra*) 1) Tillammans bilda, formera eller vara. *Själ och kropp u. menniskan. Senaten och folket utgjorde romerska republikens. Dessa personer u. rådet. Hela kollegium utgjordes af tolf ledamöter. Han och jag utgjorde hela sällskapet. Det utgör hans nöje att lyckla. Detta utgjorde hans egendom, deri bestod hans egendom*. — 2) Belöpa sig till. *Inkomsten utgör 100 r:dr. Det utgör en betydlig summa*. — 3) Betala, erlägga; fullgöra. *U. skatt in natura. U. sina dagsverken i penningar*. — *Utgjörd*, part. pass. Brukas ej för bem. 1 o. 2. *Skatten är ännu ej u.* — *U. på*, har dessutom i hvardagspråket följande bemärkelser: a) Högst begifven på. *U. på det ondt är, på galenskapen*. — b) Genom trolleri påskickad. *Alla olyckor äro u-a på honom. Han är just u. på mig*, han förföljer mig utan uppehör, jag får ingen fred för honom.

UTGÖRA, n. sing. eller

UTGÖROMÅL, n. 3. Göromål utom hus.

UTHACKA, v. a. 1. Genom hackning med näbben utrycka. *Fågeln u-de ögonen på honom*. — Äfv. *Hacka út*.

UTHALA, v. a. 1. (sjöt.) Se *Hala út*. — *Uthalande*, n. 4. o. *Uthalning*, f. 2.

UTHALARE, m. 3. (sjöt.) Ett tåg, som tjänar att hala något ut på dess ställe.

UTHAMRA, v. a. 1. Genom hamring uttänja, utvidga. — Äfv. *Hamra út*. — *Uthamrande*, n. 4. o. *Uthamring*, f. 2.

UTHOLME, m. 2. pl. — *holmar*. En långt ut i sjön belägen holme.

UTHORAD, a. 2. (lågt ord) Förstörd genom skörlefnad.

UTHOSTA, v. a. 1. Se *Upphosta*.

UTHUGGA, v. a. 3. (höjes som *Hugga*) 1) Med yxa urhålka eller göra fördjupningar i kanten af något. — 2) Med tillhjälp af mejsel åstadkomma bildhuggeriarbete. — *Syn. Skulptera*. — 3) *U. skog*, föröda den genom hygge. — Äfv. för alla bem. *Hugga út*. — *Uthuggande*, n. 4.

UTHUGGNING, f. 2. 1) Uthuggande. — 2) Uthugget ställe. *U. i en skog*.

UTHUNGRA, v. a. 1. Bringa nära döden ge-